

Nie je volant ako volant

VYSOKOZDVIŽNÉ VOZÍKY Príprava vodičov pre stále náročnejšiu obsluhu vysokozdvížných vozíkov sa u nás uskutočňuje v rámci komplexného školiaceho systému. Opakuje sa každý rok a platí pre celú EU.

Internetom kolujú zaujímavé obrázky aj z prostredia skladov – napríklad spadnutý vysokozdvížný vozík s bombou, či vysokozdvížný vozík, ktorý dvíha druhý vysokozdvížný vozík aj s nákladom, pretože inak nedosiahne...

Podobným hororom musí vedieť predchádzať predovšetkým dobre vyškolená obsluha vozíkov. Ale kto a ako ju pripraví?

Vzpieranie sa nemosť. Manipuláciu s tovarom v obchodoch, skladoch, s materiálmi na stavbách, v priemyselných a potravinárskych podnikoch či v poľnohospodárstve si bez motorových vozíkov dnes vieme veľmi ťažko predstaviť. Ak si uvedomíme, že podľa Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z.z. môže mladý muž vo veku 18 až 29 rokov, ak má priaznivé manipulačné podmienky, zdvíhať 50 kg bremená v intervale 2 minút, tak by za smenu mohol nadvíhnuť 10 ton. To by malo

v krátkom čase za následok poškodenia podporno-pohybovej sústavy (chrbtice).

Pestrá paleta. Ak sa v minulosti na manipuláciu s materiálmi u nás používali takmer výhradne vysokozdvížné vozíky Desta z Dečína, dnes je to celá plejáda motorových vozíkov značiek ako Toyota, DT, Linde, Still, Mitsubishi, Jungheinrich a ďalšie. Dokonca už nechýbajú ani lacné čínske vozíky, ktoré sú replikou niektorých renomovaných výrobcov.

Mnohé súčasné vozíky ponúkajú vysoký komfort (ako osobné automobily), klimatizáciu, autorádio, sedačky s bezpečnostným pásom a ďalšie bezpečnostné prvky. Mnohé z nich sú aj veľmi rýchle, na verejných komunikáciách dosahujú maximálnu rýchlosť až 40 km/h.

Všetko v norme. Ovládanie vozíkov si vyžaduje nielen znalosti umožňujúce jeho

ovládanie, kontrolu a údržbu, ale najmä zručnosť pri manipulácii s materiálom. Základné školenie obsluhy motorových vozíkov sa vykonáva na základe Slovenskej technickej normy (STN) 26 8805 - Z1 - Motorové vozíky - základné požiadavky, ale aj bezpečnostné predpisy podľa STN ISO 3691 + Amd 1. Kto môže tieto vozíky obsluhovať a aké predpoklady musí spĺňať, nám vysvetlil Roman Kocman, majiteľ spoločnosti RO-KO TEP s.r.o., ktorý má školiace stredisko na obsluhu motorových vozíkov v Nitre.

Školenia podľa zákona. Školenie sa vykonáva v zmysle Vyhlášky MPSVaRSR č. 356/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpisanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti. Môžu ho vykonávať fyzické a právnické osoby, ktorým bolo vydané oprávnenie na vzdelávanie osôb na obsluhu motorových vozíkov Národným inšpektorátom práce v Košiciach.

Podmienky. Aby mohol byť záujemca zaradený do kurzu, musí vyplniť žiadosť a podrobiť sa lekárskej prehliadke. Vozíky môže obsluhovať osoba, ktorá v deň skúšky dovŕšila vek najmenej 18 rokov, je zdravotne spôsobilá, preukáže si teoreticky a prakticky vyškolená. Musí vlastniť preukaz obsluhy motorových vozíkov, v prípade používania motorového vozíka na verejnej komunikácii musí obsluhu vlastniť vodičský preukaz príslušnej skupiny podľa celkovej hmotnosti vozíka.

ROZDELENIE MOTOROVÝCH VOZÍKOV

Trieda	Druh	Spôsob riadenia			
		Ručné Vedenie	Pákové riadenie	Volantové riadenie	Zo zdvíhacej platformy
Elektrické vozíky	Ploškové, rážkové držiakové a ručné vozíky	A	B	C	-
Vozíky so spaľovacím motorom	Vysokozdvíhacie vozíky	D	E	W1 W2	G
	Špeciálne vozíky			Z	

Pozn. k tabuľke:

W 1 - Vozíky s nosnosťou do 5 ton; W 2 - Vozíky s nosnosťou do 5 ton.

Špeciálne vozíky - motorový vozík špeciálneho vykonania, ktorý nie je určený zariadením do základných kategórií uvedených v tabuľke pre triedu I a II (napr. perlikový vozík, vozík s vŕtákom, vozík s diaľkovým ovládaním, vozík s laborijnou podvozkom a pod.)

Vidavate niečo podobné aj vo vašom podniku? Školenie je asi načas...

vého vozíka, jeho prevádzku, bezpečnosť a ochranu z dravcia pri práci.

...a prax. V praktickej časti školenia sa účastníci oboznamujú s prípravou motorového vozíka a jeho používaním, manipuláciou s materiálom a nechýba ani kontrola, údržba a opravy motorového vozíka. Dĺžka školenia závisí od druhu vozíka, na ktorý sa obsluha školí. Napríklad školenie na elektrické vozíky a vozíky so spaľovacím motorom plošínové, nízkozdvihacie, vlečné a tlačné - ručne vedené trvá 14 hodín. Školenie na elektrické vozíky so spaľovacím motorom vysokozdvihacie s nosnosťou do 5 ton - s volantovým riadením, s vodičským oprávnením trvá 33 hodín a bez vodičského oprávnenia 44 hodín.

Pre celú Úniu. Na záver školenia overuje trojčlenná komisia formou testov znalosti účastníkov školenia. Každý účastník musí odpovedať v teste na 25 otázok. Potom nasleduje ústna skúška s minimálnym počtom troch otázok. Na záver sa robí skúška

z praktickej časti zameranej na obsluhu a činnosti spojené s prevádzkou a údržbou motorových vozíkov. Po absolvovaní skúšky dostane účastník „Preukaz obsluhy motorového vozíka,“ v ktorom musí byť konkrétne špecifikované na aké vyhotovenie motorového vozíka sa vzťahuje. Tento preukaz majiteľa oprávňuje viesť motorové vozíky v celej Európskej únii.

Pravidelne do lavíc. Školenie sa vykonáva každých 12 mesiacov. Preukaz stráca platnosť odobratím, nezúčastnením sa opakovaného školenia alebo ak obsluha neabsolvovala aktualizáciu odbornú prípravu. Opakované školenie sa uskutočňuje v rozsahu ôsmich hodín a končí sa testom. Cena za školenie sa odvíja od počtu účastníkov, typu školenia, vybavenia školiaceho strediska i miesta školiaceho strediska. Pohybuje sa od 65 do 135 € za jedného účastníka. Cena za školenie sa pohybuje už od 10 do 15 €. Kontrolu obsluhy motorových vozíkov vykonáva prevádzkovateľ, inštruktor a Inšpektorát práce. **Emil Pauliny**

Teória... Výchova a vzdelávanie osôb pre obsluhu motorových vozíkov trvá podľa triedy druhu a spôsobu ich riadenia. Vlastné školenie sa skladá z dvoch častí: v prvej sa účastníci oboznamujú so všeobecnými požiadavkami na výkon a činnosť osôb na obsluhu motorových vozíkov; druhá je zameraná na konštrukciu a funkciu motoro-

Dobrý most na východ

ŽELEZNICE Koncom vlaňajšieho roka podpísali na výchole republiky slovenskí a ruskí predstavitelia dva dôležité dokumenty, ktoré môžu zásadným spôsobom ovplyvniť vývoj železničnej nákladnej dopravy u nás.

Trojstranné Memorandum o vzájomnom porozumení umožňuje spustenie projektových prác pre budovanie širokorozchodnej trate po území Slovenska do Bratislavy s jej predĺžením do Viedne

Drere na východ. Druhým dôležitým dokumentom je nájomná zmluva, ktorej predmetom je dlhodobý prenájom TKD (Terminál kombinovanej dopravy) Dobrá. Uzavrela ju Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s., (ZSSK CARGO) s ruskou spoločnosťou TransContainer a nadobúda právoplatnosť od 1. júla 2009. Prenájom terminálu ruskej strane zabezpečí zvýšenie prepravných tokov medzi Áziou a strednou Európou v oboch smeroch. Preprava paletizovaného tovaru v kontajneroch po železnici predstavuje ekologický a bezpečný spôsob

prepravy v porovnaní s cestnou nákladnou dopravou.

TKD Dobrá. Leží na V. paneurópskom železničnom koridore (Benátky - Bratislava - Žilina - Košice - Čierna nad Tisou - Dvov a v blízkosti prekládkovej stanice Čierna nad Tisou, hraníc s Ukrajinou i Maďarskom), ponúka okrem štandardných služieb poskytovaných v termináloch aj prechod tovarov zo širokého rozchodu na normálny a opačne. Projektovaný výkon terminálu je pri plnom manipulačnom vybavení asi 690 preložených IPJ (intermodálnych prepravných jednotiek - kontajnerov, výmenných nadstavieb a návesov) za 24 hodín a 190 cestných súprav za 24 hodín v systéme RoLa (Rolende Landstrasse). TKD Dobrá má rozlohu 180 750m², dennú prekládkovú kapacitu 700 TEU (Twenty-foot Equiva-

TKD Dobrá: od júla 2009 v ruskom prenájme

lent Unit) a ponúka skladovacie možnosti 1 630 TEU.

Najväčší. Zároveň umožňuje realizovať prepravu RoLa pomocou upraveného priestoru v koľajisku a hydraulických nájzdových rámp. Spoločnosť TransContainer je dcérska spoločnosť Ruských železníc, ktorá svoju činnosť vykonáva od roku 2006. TransContainer je najväčší ruský prepravca kontajnerov pokrývajúci celú sieť ruských železníc. Svojim zákazníkom ponúka integrované služby zahŕňajúce kontajnerovú, cestnú a železničnú prepravu a colné služby. **Monika Schmidtová**